T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

www.balioglu.net

MALATYA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ KÜLTÜR SANAT ETKİNLİKLERİ VE FUARCILIK HİZMETLERİ TİCARET ANONİM ŞİRKETİ

2019 Yılı Sayıştay Denetim Raporu

Kasım 2020

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ 1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU 4
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU 5
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI 5
5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ 6
6. DENETİM GÖRÜŞÜ 7
7. DENETİM BULGULARI 7

www.balioglu.net

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: Sermaye ve Ortaklık Tablosu 3

www.balioglu.net

KISALTMALAR

A.Ş. : Anonim Şirket

KDV : Katma Değer Vergisi

TL : Türk Lirası

TÜFE : Tüketici Fiyat Endeksi

ÜFE : Üretici Fiyat Endeksi

www.balioglu.net

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanakları

1. Kıdem Tazminatı Karşılıklarının Ayrılmaması

2. Şüpheli Ticari Alacaklar İçin Karşılık Ayrılmaması

B. Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler

1. Yarısından Fazlası Karşılıksız Hale Gelen Şirket Sermayesi İçin İyileştirici Önlemlerin Alınmaması

2. Kira Alacaklarının Sözleşmede Belirtilen Zamanlarda Tahakkuk Ettirilmemesi

3. Kira Bedeli Artışına İlişkin Hükümlerin Belirsiz Olması Nedeniyle Yeni Dönem Kira Bedelinin Genel Fiyat Endekslerinin Altında Kalacak Şekilde Belirlenmesi

4. Şirkete Tahsis Edilen Taşınmazların Pazarlık Usulü İle Üçüncü Kişilere Kiraya Verilmesi

5. Kredi Kartları ile Yapılan Tahsilatların Mevzuatta Öngörülen Sürede Şirket Hesabına Aktarılmaması

6. Diğer Stoklar Hesabının Gerçeği Yansıtmaması

7. Personele Verilen Alışveriş Çeki Tutarlarının Vergiye Tabi Tutulmaması

www.balioglu.net

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Malatya Büyükşehir Belediyesi Kültür Sanat Etkinlikleri ve Fuarcılık Hizmetleri Tic. A.Ş. (Malatya Kültür A.Ş.), Malatya Büyükşehir Belediyesi tarafından, 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun 26'ncı maddesi, 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 70'inci maddesi ve Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre 1993 yılında kurulmuş olup, 09 Nisan 1993 tarihinde Ticaret Siciline tescil edilmiştir.

Malatya Kültür A.Ş.'nin faaliyet alanı, şirket ana sözleşmesinde gösterilmiş olup; başta Malatya İli olmak üzere Ülkenin çeşitli yerlerinde ve yabancı ülkelerde fuar ve sergi düzenlemek; bu amaca yönelik olmak üzere her türlü kültürel, eğitsel ve sanatsal sportif ve benzeri etkinliklerde bulunmak; halkın boş vakitlerini değerlendirmesini ve eğlenmesini sağlayacak olanakları hazırlamak, düzenlemek ve düzenlenenlere katılmaktır.

www.balioglu.net

Bu bağlamda Şirket Malatya İlinde fuar ve festivaller organize etmek; kültürel ve sosyal etkinlikler düzenlemek; Büyükşehir Belediyesini temsilen il dışında düzenlenen fuarlara ve tanıtım günlerine katılım organizasyonu yapmak; Büyükşehir Belediyesine yönelik olarak personel hizmet alımı; Büyükşehir Belediyesinin yapacağı programların organizasyonları; mülkiyeti Büyükşehir Belediyesine ait olup Şirkete kiralanan gayrimenkullerin 3'üncü şahıslara kiralanması; otopark işletmeciliği ve kantar işletmeciliği ile iştigal etmektir.

Şirket, yasalara ve kuruluş amacına uygun olan işlerin yapılması için Türkiye sınırları içinde taşınmaz tasarruf ve bunların üzerinde ayni hak tesis edebileceği gibi bunları alıp satabilir, kira ile işletilebilir veya kiraya verilebilir.

Malatya Büyükşehir Belediyesi Kültür Sanat Etkinlikleri ve Fuarcılık Hizmetleri Tic. A.Ş. faaliyetlerini aşağıda yer alan temel mevzuatlara göre gerçekleştirmektedir:

- 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu
- 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu
- 5393 sayılı Belediye Kanunu
- 4857 sayılı İş Kanunu
- 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu
- 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu

- 6085 sayılı Sayıştay Kanunu
- 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname
- 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu
- 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu
- 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu
- 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu
- 213 sayılı Vergi Usul Kanunu
- 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsili Usulü Hakkında Kanun
- 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu
- 488 sayılı Damga Vergisi Kanunu

Yukarıdaki temel mevzuata ek olarak Şirketin Yönetim Kurulu tarafından "Malatya Kültür A.Ş. Genel Kurulunun Çalışma Esas ve Usulleri Hakkında İç Yönerge" çıkarılmıştır.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

www.balioglu.net

Şirket, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümleri doğrultusunda kurulmuş anonim bir şirkettir. Dolayısıyla, yönetim kurulu tarafından temsil ve idare olunur. Yönetim kurulu üyeliğine ancak gerçek kişiler seçilebilir. Pay sahibi olan bir tüzel kişi yönetim kurulu üyesi olamaz. Ancak, tüzel kişinin temsilcisi olan gerçek kişiler yönetim kurulu üyesi olarak seçilebilir. Yönetim kurulu niteliği gereği sürekli bir organdır.

Anonim şirket yönetim kurulu; ortakların sermayelerinin korunması ve değerlendirilmesini, şirket alacaklılarının da alacaklarını emanet ettikleri, idare ve temsile yetkili bir organdır. Yönetim kurulu, anonim ortaklığın kanunla öngörülmüş zaruri bir organıdır.

Şirketin yönetim organı olan Yönetim Kurulu, yedi (7) tüzel kişi ortaklığı temsilen beş (5) üyeden oluşmaktadır. Yönetim Kurulu üyeleri 13.09.2019 tarihli olağanüstü Genel Kurul kararı ile seçilmişlerdir.

Şirketin Genel Müdürü, Yönetim Kurulu üyesi ve başkan yardımcısıdır. Şirketin idari birimleri; İdari ve Mali İşler Müdürlüğü, Muhasebe Müdürlüğü, Fuar Pazarlama ve Organizasyon Müdürlüğü, İnsan Kaynakları Müdürlüğünden oluşmaktadır. Şirkette çalışan personel sayısı, 31.12.2019 tarihi itibariyle 32'dir. Çalışan personel 4857 sayılı İş Kanunu'na tabidir.

1.3. Mali Yapı

Malatya Kültür A.Ş.'nin nominal sermaye tutarı 7.120.000,00 Türk Lirası olup, sermayesinin tamamı ödenmiştir.

Malatya Büyükşehir Belediyesi Şirketin % 97,349 oranındaki hissesine sahiptir. Şirketin 31.12.2019 tarihi itibariyle sermaye ve hisse yapısı aşağıdaki gibidir:

Tablo 1: Sermaye ve Ortaklık Tablosu

Pay Sahibinin Adı, Soyadı/Ünvanı	Sermaye Miktarı (TL)	Sermaye Oranı (%)
Malatya Büyükşehir Belediyesi	6.931.280,00	97,349
Esenlik İmar İnş.Ltd.Şti.	146.000,00	2,050
Megsaş A.Ş.	36.800,00	0,517
İnönü Üniversitesi Vakfı	2.540,00	0,036
Ticaret ve Sanayi Odası	1.270,00	0,018
Kayısı Ar-Ge Vakfı	1.270,00	0,018
Ticaret Borsası	840,00	0,012
TOPLAM	**7.120.000,00**	**100,00**

www.balioglu.net

Malatya Kültür A.Ş.'nin iştirak ettiği bir şirket bulunmamaktadır.

Şirketin amacı; fuar, festival, kültürel ve sosyal etkinlikleri organize etmektir. Bu nedenle şirketin ana gelirleri organizasyon gelirleridir. Bunun yanında otopark ve kantar işletmeciliği ile gayrimenkul kiraları da son yıllardaki önemli gelir kalemlerini oluşturmaktadır. Bu durum, gelir tablosundaki "Diğer Faaliyet Gelirleri" nin yüksek olmasına neden olmaktadır.

Şirketin giderlerini ise düzenlediği fuar ve festivallere ilişkin gerçekleştirdiği alımlar ile gayrimenkul kiralamaları oluşturmaktadır. Bu giderler satışların maliyeti olarak değerlendirilmektedir.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Malatya Kültür A.Ş. 213 sayılı Vergi Usul Kanunu ve Muhasebe Uygulama Tebliğlerinde belirtilen genel muhasebe kurallarını esas almak suretiyle muhasebe kayıtlarını ve mali tablolarını oluşturmaktadır. Muhasebe kayıtları ve mali tablolar oluşturulurken, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nda yer alan münferit ve konsolide finansal tablo ve ticari defterlerin tutulması hükümleri ile Türkiye Muhasebe Standartları da göz önünde bulundurulmaktadır. Şirket, Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği ilkelerine uygun şekilde ve 7/A seçeneğine göre muhasebe kayıtlarını tutmaktadır.

Malatya Kültür A.Ş. muhasebe işlemleri için merkezi bir muhasebe programı kullanmakta olup otopark ve kantar birimlerinin muhasebe işlemleri de aynı muhasebe programında izlenmektedir. Mali tablolar, bu program üzerinden alınmaktadır. Şirket, kendi bünyesinde mali müşavir çalıştırmakta olup mali tablolar mali müşavir kontrolünde çıkarılmaktadır.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Yevmiye defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Envanter defteri ve
- Gelir tablosu,

Denetim görüşü, şirketin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan Bilanço ve Gelir Tablosuna verilmiştir.

www.balioglu.net

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

www.balioglu.net

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Malatya Büyükşehir Belediyesi Kültür Sanat Etkinlikleri ve Fuarcılık Hizmetleri Tic. A.Ş. 5018 sayılı Kanun'un iç kontrole ilişkin hükümlerine tabi olmayıp, kapsam dışında kalan bir idaredir.

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun yönetim ve temsil ile ilgili esaslar başlığı altında yer alan ve yönetim kurulunun görev dağılımını düzenleyen 366'ncı maddesinin 2'nci fıkrasındaki "*Yönetim kurulu, işlerin gidişini izlemek, kendisine sunulacak konularda rapor hazırlamak, kararlarını uygulatmak veya iç denetim amacıyla içlerinde yönetim kurulu üyelerinin de bulunabileceği komiteler ve komisyonlar kurabilir.*" hükmü ile şirketlerde denetim komitelerinin kurulması konusunda yönetim kuruluna yetki verilmiş ancak bu düzenleme ile belli bir ölçütü esas alan, bir gereklilik ya da zorunluluk öngörülmemiştir.

Aynı Kanun'un 378'inci maddesinde ise; *"Pay senetleri borsada işlem gören şirketlerde, yönetim kurulu, şirketin varlığını, gelişmesini ve devamını tehlikeye düşüren sebeplerin erken teşhisi, bunun için gerekli önlemler ile çarelerin uygulanması ve riskin yönetilmesi amacıyla, uzman bir komite kurmak, sistemi çalıştırmak ve geliştirmekle yükümlüdür. Diğer şirketlerde bu komite denetçinin gerekli görüp bunu yönetim kuruluna yazılı olarak bildirmesi hâlinde derhâl kurulur ve ilk raporunu kurulmasını izleyen bir ayın sonunda verir. (2) Komite, yönetim kuruluna her iki ayda bir vereceği raporda durumu değerlendirir, varsa tehlikelere işaret eder, çareleri gösterir. Rapor denetçiye de yollanır"* denilmektedir.

Kanun'un 366'ncı ve 378'inci maddeleri birlikte değerlendirildiğinde, borsada işlem gören şirketlerde iç kontrol sisteminin kurulması bir zorunluluk iken diğer şirketlerde isteğe bağlı bırakılmıştır. Ancak Kanun'un 378'inci maddesinde belirtildiği üzere denetçinin gerekli görüp bunu yazılı olarak yönetim kuruluna bildirmesi halinde diğer şirketlerde de iç kontrol sisteminin kurulması zorunludur.

Malatya Büyükşehir Belediyesi Kültür Sanat Etkinlikleri ve Fuarcılık Hizmetleri Tic. A.Ş.'nin ise borsada işlem görmemesi ve komite kurulmasına dair bir denetçi raporunun mevcut olmaması nedeniyle iç kontrol sistemi kurma zorunluluğu, dolayısıyla da bir iç kontrol birimi bulunmamaktadır.

www.balioglu.net

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Malatya Belediyesi Malatya Belediyesi Fuarcılık Hizmetleri-Kültür Ve Sanat Etkinlikleri Ticaret Anonim Şirketinin 2019 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, "Denetim Görüşünün Dayanakları" bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: Kıdem Tazminatı Karşılıklarının Ayrılmaması

www.balioglu.net

Şirkette çalışan işçiler için ihtiyatlılık kavramı gereği kıdem tazminatı karşılığı ayrılmadığı bu nedenle de bilançoda 372/472 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesaplarının yer almadığı görülmüştür.

26.12.1992 tarih ve 21447 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 1 Seri No.lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği'nin "Muhasebenin Temel Kavramları" başlıklı ekinde;

"*10. İhtiyatlılık Kavramı*: *Bu kavram, muhasebe olaylarında temkinli davranılması ve işletmenin karşılaşabileceği risklerin gözönüne alınması gereğini ifade eder. Bu kavramın sonucu olarak, işletmeler, muhtemel giderleri ve zararları için karşılık ayırırlar, (...)*" hükmü yer almaktadır.

Ayrıca mezkûr Tebliğ'in "Tekdüzen Hesap Çerçevesi, Hesap Planı ve Hesap Planı Açıklamaları" başlıklı ekinde 372 ve 472 no.lu Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabının işleyişi düzenlenmiş olup ihtiyatlılık kavramı gereğince Şirkette çalışan işçiler için ayrılacak ve bir yıl içinde ödenecek kıdem tazminatı karşılıklarının 372 no.lu hesapta; bir yıldan uzun sürede ödenecek kıdem tazminatı karşılıklarının ise 472 no.lu hesapta izleneceğine hükmedilmiştir.

Ancak yapılan incelemede, Şirkette çalışan işçiler için kıdem tazminatı karşılıklarının ayrılmadığı dolayısıyla söz konusu hesapların kullanılmadığı tespit edilmiştir.

Muhasebenin amacının, finansal tablo kullanıcılarına doğru ve gerçek bilgi sunmak olduğu; ihtiyatlılığın ise işletme faaliyetlerinde var olan belirsizlik ve risklerin yeterli bir şekilde göz önüne alınmasını sağlamak amacıyla yapılan basiretli bir muhasebe eylemini ifade ettiği değerlendirildiğinde Şirketin mevcut uygulaması, mali tabloların eksik bilgi üretmesine neden olmaktadır.

Bu itibarla Şirkette çalışan işçiler için kıdem tazminatı karşılığı ayrılması ve ayrılan kıdem tazminatı karşılık tutarlarının, vadeleri nazara alınarak 372/472 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesaplarında izlenmesi gerekmektedir. Söz konusu tutarların anılan hesaplarda izlenmemesi hali, mali tabloların doğruluğunu ve güvenilirliğini etkilemektedir.

BULGU 2: Şüpheli Ticari Alacaklar İçin Karşılık Ayrılmaması

Şirket tarafından 2019 yılı itibarıyla şüpheli hale gelen ticari alacaklar için ihtiyatlılık kavramı gereği karşılık ayrılmadığı tespit edilmiştir.

213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun "Şüpheli alacaklar" başlıklı 323'üncü maddesinde;

"*Ticari ve zirai kazancın elde edilmesi ve idame ettirilmesi ile ilgili olmak şartıyla;*

1. Dava veya icra safhasında bulunan alacaklar;

2. Yapılan protestoya veya yazı ile bir defadan fazla istenilmesine rağmen borçlu tarafından ödenmemiş bulunan dava ve icra takibine değmeyecek derecede küçük alacaklar;

Şüpheli alacak sayılır.

Yukarıda yazılı şüpheli alacaklar için değerleme gününün tasarruf değerine göre pasifte karşılık ayrılabilir. (...)" hükmü yer almaktadır.

26.12.1992 tarih ve 21447 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 1 Seri No.lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği'nin "Tekdüzen Hesap Çerçevesi, Hesap Planı ve Hesap Planı Açıklamaları" başlıklı ekinde ise 129 Şüpheli Ticari Alacaklar Karşılığı Hesabının; şüpheli ticari alacakların için ayrılan karşılıkları kapsayacağı ve hesaplanan karşılık tutarının 129 no.lu hesaba alacak, 654 Karşılık Giderleri Hesabına borç kaydedileceği belirtilmiştir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri uyarınca şüpheli ticari alacaklar, dava ve icra safhasında bulunan alacaklardan ve yapılan protestoya veya yazı ile bir defadan fazla istenmesine rağmen borçlu tarafından ödenmemiş bulunan dava ve icra takibine değmeyecek

www.balioglu.net

küçük alacaklardan teşkil etmekte olup tahsili şüpheli hale gelmiş olan alacaklar için ihtiyaren karşılık ayrılabilmektedir.

Yapılan incelemede ise Şirket tarafından 2019 yılında şüpheli hale gelen ticari alacaklar için herhangi bir karşılık ayrılmadığı tespit edilmiştir.

Ancak ihtiyari uygulama karşısında 1 Seri No.lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği'nin "Muhasebenin Temel Kavramları" başlıklı ekinde;

"*10. İhtiyatlılık Kavramı*: *Bu kavram, muhasebe olaylarında temkinli davranılması ve işletmenin karşılaşabileceği risklerin gözönüne alınması gereğini ifade eder. Bu kavramın sonucu olarak, işletmeler, muhtemel giderleri ve zararları için karşılık ayırırlar,(...)*" ifadesi yer almaktadır.

Muhasebenin amacının, finansal tablo kullanıcılarına doğru ve gerçek bilgi sunmak olduğu; ihtiyatlılığın ise işletme faaliyetlerinde var olan belirsizlik ve risklerin yeterli bir şekilde göz önüne alınmasını sağlamak amacıyla yapılan basiretli bir muhasebe eylemini ifade ettiği değerlendirildiğinde Şirketin 2019 yılı itibarıyla şüpheli hale gelen ticari alacaklar için karşılık ayırmaması sonucunda 2019 yılı Bilançosundaki 129 Şüpheli Ticari Alacaklar Karşılığı Hesabı 545.721,96 TL eksik görünmekte, 2019 yılı Gelir Tablosunda da söz konusu tutarı ihtiva etmesi gereken 654 Karşılık Giderleri Hesabı yer almamaktadır. Bu durum, anılan mali tabloların doğruluğunu ve güvenilirliğini etkilemektedir.

www.balioglu.net

B. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMEYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Yarısından Fazlası Karşılıksız Hale Gelen Şirket Sermayesi İçin İyileştirici Önlemlerin Alınmaması

Şirket sermayesinin yarısından fazlasının karşılıksız hale gelmesine rağmen yönetim kurulu, genel kurulu toplantıya çağırarak gerekli önlemleri almadığı gibi, şirket tarafından 17-21 Temmuz 2019 tarihleri arasında yapılan Malatya Uluslararası Kayısı Festivali ve Fuarı Organizasyonu'nun maliyetinin bu organizasyondan elde edilen gelirin iki katından fazla olduğu görülmüştür.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 70'inci maddesinde belediyelerin, kendilerine verilen görev ve hizmet alanlarında, ilgili mevzuatta belirtilen usullere göre şirket kurabilecekleri

düzenlenmiştir. Böylece belediyeler, kendi eliyle yerine getirmek zorunda olmadığı her türlü yetki ve görevi bu şirketler aracılığı ile yerine getirebilmektedirler.

13.01.2011 tarih ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 376' ncı maddesinin birinci fıkrasında, sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının yarısının zarar sebebiyle karşılıksız kalması durumunda yönetim kurulunun, genel kurulu hemen toplantıya çağırması ve uygun gördüğü iyileştirici önlemleri sunması gerekeceği düzenlenmiştir.

Şirketin 2018 yılı kapanış bilançosunda ödenmiş sermayesinin 7.120.000,00 TL, geçmiş yıl zararları ile geçmiş yıl kârları arasındaki farkın 5.299.950,26 TL olduğu; yani şirket sermayesinin yarısından fazlasının karşılıksız hale geldiği tespit edilmiştir. Buna karşın yönetim kurulu, genel kurulu toplantıya çağırmamış dolayısıyla iyileştirici önlemler de alınmamıştır.

Şirket bu durumda iken Şirket Yönetim Kurulu'nun 24.06.2019 tarihinde almış olduğu karar ile 17-21 Temmuz 2019 tarihleri arasında yapılan Uluslararası Kayısı Festivali ve Malatya Fuarı Organizasyonu'nun maliyetinin 891.085,46 TL, organizasyondan elde edilen gelirin ise 366.521,19 TL olduğu tespit edilmiştir.

Belediyeler tarafından finanse edilen dolaylı da olsa kamu kaynaklarını kullanan belediye şirketlerinin bu kaynaklarını etkili, verimli ve ekonomik olarak kullanmalarının gerekli olduğu değerlendirilmektedir.

www.balioglu.net

BULGU 2: Kira Alacaklarının Sözleşmede Belirtilen Zamanlarda Tahakkuk Ettirilmemesi

Şirket tarafından kira alacaklarının, sözleşmede belirtilen zamanlarda fatura düzenlemek suretiyle tahakkuk ettirilmediği bu nedenle katma değer vergisinin (KDV) geç doğmasına ve ödemelerin zamanında yapılmamasına sebebiyet verildiği görülmüştür.

Kiralayan Şirket için kullandırma borcunu; kiracı için ise bu kullanıma karşılık bir bedel ödeme taahhüdünü ihtiva eden kira sözleşmeleri, işletme süresi ve ödeme gibi temel hususları düzenlemekte olup Şirket tarafından tanzim edilen söz konusu sözleşmelerin "Ödemeler" başlıklı 4'üncü maddesinde;

"*a) Yıllık kira bedeli net olup kira bedeli her yıl kira başlangıç tarihinden itibaren sözleşme imzalanmadan ½'si peşin, geri kalan altı ay sonra 30 gün içerisinde peşin olarak ödenir. Belirtilen süre içinde yatırılmayan kiralara yasal faiz uygulanacaktır. (...)*" hükmü yer

almaktadır.

Yukarıda yer verilen hüküm uyarınca yıllık kira bedelleri, altı ayda bir tahakkuk ettirilmesi suretiyle iki taksit halinde tahsil edilecek olup zamanında ödenmeyen kira bedellerine gecikme zammı uygulanacaktır.

Öte yandan ticari işletmelerin bünyesinde bulunan malların kiralanması, 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu'nun "Verginin konusunu teşkil eden işlemler" başlıklı 1'inci maddesinin 1'inci fıkrası kapsamında vergiye tabi tutulmuştur. Mezkûr Kanun'un "Vergiyi doğuran olayın meydana gelmesi" başlıklı 10'uncu maddesinde ise hizmetin yapılması ile söz konusu verginin doğacağı düzenlenmiş başka bir deyişle vergiye ilişkin tahakkuk esası benimsenmiştir. Dolayısıyla her altı aylık dönemin başında taşınmazın kullandırılmaya başlanılması ile vergiyi doğuran olay meydana geleceğinden faturanın düzenlenerek kira alacağının tahakkuk ettirilmesi ve o döneme tekabül eden KDV'nin beyan edilmesi gerekmektedir.

www.balioglu.net

Yapılan örneklemede ise Şirket tarafından 2019/Ocak ayında fatura düzenlemek suretiyle tahakkuk ettirilmesi gereken 80.957,22 TL ile 23.594,48 TL tutarındaki kira alacaklarının, 2019/Mayıs ayında fatura edildiği; aynı tutarlardaki ikinci taksitlerin ise 2019/Haziran ayında tahakkuk ettirilmesi gerekirken 2019/Eylül Ayında tahakkuk ettirildiği tespit edilmiştir. Söz konusu durumun; kira alacaklarının zamanında tahsil edilememesine, gecikme zamlarının tahakkuk ettirilememesine ve KDV beyannamelerinin yasal sürelerinde verilememesine neden olacağı değerlendirilmektedir.

Bu itibarla kira alacaklarına ilişkin tahakkukların zamanında yapılabilmesini teminen faturaların sözleşme hükümlerinde belirtilen dönemlerde tanzim edilmesi gerekmektedir.

BULGU 3: Kira Bedeli Artışına İlişkin Hükümlerin Belirsiz Olması Nedeniyle Yeni Dönem Kira Bedelinin Genel Fiyat Endekslerinin Altında Kalacak Şekilde Belirlenmesi

Şirket tarafından kira bedeli artışına ilişkin sözleşme hükümlerinin müphem olarak düzenlendiği bu nedenle de 2019 yılında esas alınan kira bedeli artış oranlarının, herhangi bir sözleşme hükmü veya karara dayanmaksızın Tüketici Fiyat Endeksi (TÜFE) ve Üretici Fiyat Endeksi (ÜFE) oranlarının altında kalacak şekilde belirlendiği görülmüştür.

6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun kira bedelinin belirlenmesi ile ilgili bölümünde

yer alan 344'üncü maddesinde;

"*Tarafların yenilenen kira dönemlerinde uygulanacak kira bedeline ilişkin anlaşmaları, bir önceki kira yılında tüketici fiyat endeksindeki oniki aylık ortalamalara göre değişim oranını geçmemek koşuluyla geçerlidir. Bu kural, bir yıldan daha uzun süreli kira sözleşmelerinde de uygulanır. (...)*" hükmü yer almaktadır.

Mezkûr Kanun'un Geçici 2'nci maddesinde ise; kiracıların tacir veya tüzel kişi olduğu sözleşmelerde Kanun'un 344'üncü maddesinin 01.07.2020 tarihine kadar uygulanmayacağı bu halde kira bedeline ilişkin olarak sözleşme serbestisi gereği kira sözleşmesi hükümlerinin tatbik olunacağı belirtilmiştir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri uyarınca tarafların sözleşmede belirlemiş olduğu kira artış oranı, TÜFE oniki aylık ortalamalara göre değişim oranını geçmemek koşuluyla geçerli olacak bu nedenle bu hususta kısmi sözleşme serbestisinden bahsedilebilecektir. Ancak geçici madde ile getirilen hükme istinaden kiracıların tacir veya özel hukuk tüzel kişisi olduğu işyeri kiralarında, yukarıda değinilen TÜFE'ye dair sınırlama söz konusu olmayacak bu halde taraflar tam serbesti ile sözleşme tanzim edebileceklerdir.

www.balioglu.net

Yapılan denetimde Şirket tarafından kiraya veren sıfatıyla tanzim edilen kira sözleşmeleri incelenmiş olup kiracıların tacir veya tüzel kişi olduğu anılan sözleşmelerde bulgu konusu hususta; "*Kira artışı takip eden yıllar için her yıl yayınlanan ÜFE, TÜFE, TEFE oranında artırılmak suretiyle belirlenir.*" hükmüne yer verildiği tespit edilmiştir. Farklı değerler ihtiva eden endekslere gönderme yapması nedeniyle uygulama olanağı bulunmayan, belirsiz mezkûr hüküm karşısında; Şirket tarafından herhangi bir karar veya sözleşme hükmüne dayanmaksızın, kira artış dönemlerinde yayımlanmış bulunan TÜFE ve ÜFE oranlarının altında kalacak şekilde %10 oranında kira bedeli artışı gerçekleştirilmiştir.

Ancak 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 18'inci maddesinin 2'nci fıkrasında; "*Her tacirin, ticaretine ait bütün işlerinde basiretli bir iş adamı gibi hareket etmesi gerekir.*" hükmü bulunmakta olup bu hüküm tacirin; öngörülü, konusunu bilen, hukuki ve fiili durumları kavrayabilme özelliklerine sahip olmasını gerektirmektedir. Basiretli iş adamı kavramı iyi niyeti de içine almakla birlikte, iyi niyetten de öte tedbirli bir hareketi, vasat bir şahıstan daha fazla özen gösterme gereğini, ticari hayatın gereklerini ve teamüllerini iyi bilmeyi ve gelecekteki şartları tahmini de ifade etmektedir.

Bu itibarla Şirketin; basiretli bir iş adamının gerçekleştireceği şekilde kira

sözleşmelerinde yer verilen kira artış hükümlerini açık, anlaşılır ve asgari olarak TÜFE veya ÜFE oranlarına tekabül edecek şekilde belirlemesi gerekmektedir. Zira kira bedellerinin, ekonominin genel seyri baz alınarak belirlenmesi Şirket kaynakları açısından önem arz etmektedir.

BULGU 4: Şirkete Tahsis Edilen Taşınmazların Pazarlık Usulü İle Üçüncü Kişilere Kiraya Verilmesi

Malatya Büyükşehir Belediyesi tarafından 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun 26'ncı maddesi kapsamında Malatya Büyükşehir Belediyesi Kültür A.Ş.'ye ihalesiz olarak devredilen yerlerin, şirket tarafından 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 51/g maddesine göre pazarlık usulü yöntemi ile ihale edilerek kiraya verildiği görülmüştür.

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun "Kapsam" başlıklı 1'inci maddesinde; genel bütçeye dâhil dairelerle katma bütçeli idarelerin, özel idare ve belediyelerin kiralama işlemlerinin bu Kanun hükümlerine göre yürütüleceği ifade edilmiştir.

www.balioglu.net

5216 sayılı Kanun'un "Şirket kurulması" başlıklı 26'ncı maddesinde ise;

"...Büyükşehir belediyesi, mülkiyeti veya tasarrufundaki hafriyat sahalarını, toplu ulaşım hizmetlerini, sosyal tesisler, büfe, otopark ve çay bahçelerini işletebilir; ya da bu yerlerin belediye veya bağlı kuruluşlarının % 50'sinden fazlasına ortak olduğu şirketler ile bu şirketlerin % 50'sinden fazlasına ortak olduğu şirketlere, 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümlerine tabi olmaksızın belediye meclisince belirlenecek süre ve bedelle işletilmesini devredebilir. (Ek cümle: 12/11/2012-6360/10 md.) Ancak, bu yerlerin belediye şirketlerince üçüncü kişilere devri 2886 sayılı Kanun hükümlerine tabidir..." denilmektedir.

Yukarıdaki Kanun hükümlerinden anlaşılacağı üzere belediye şirketleri 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu kapsamında yer almamaktadır. Ancak 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu'nun 26'ncı maddesi gereği büyükşehir belediyesi tarafından bu madde kapsamında şirkete ihalesiz olarak devredilen yerlerin, belediye şirketince üçüncü kişilere devrinde 2886 sayılı Kanun hükümlerinin uygulanacağı belirtilmiştir.

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu ile ihtiyaçların en iyi şekilde, uygun şartlarla ve zamanında karşılanması ve ihalede açıklık ve rekabetin sağlanması esas kılınmış olup Kanun kapsamındaki işlerde tekliflerin gizli olarak verilmesini sağlayan kapalı teklif usulünün esas olduğu belirtilmiş ve istisnai olarak Kanun'un 51'inci maddesinde sayılan işlerin pazarlık

usulüyle yaptırılabileceği hüküm altına alınmıştır.

Söz konusu 51'inci maddenin (g) bendinde ise *"Kullanışlarının özelliği, idarelere yararlı olması veya ivediliği nedeniyle kapalı veya açık teklif yöntemleriyle ihalesi uygun görülmeyen, devletin özel mülkiyetindeki taşınır ve taşınmaz malların kiralanması, trampası ve mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ile Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlerin kiralanması ve mülkiyetin gayri ayni hak tesisi"*nin pazarlık usulü ile ihale edilebileceği belirtilmiştir.

Kanun'da geçen "Devletin özel mülkiyetindeki" ve "Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerler" ifadeleri ile hazineye ait olan taşınmazlar tarif edilmekte olup, belediyelerin veya belediye şirketlerinin özel mülkiyetinde bulunan taşınmazların bu kapsamda değerlendirilmesi mümkün değildir.

Yapılan incelemede; Sanat Sokağı, Katlı Otopark, Hürriyet Parkı ve Nikâh Sarayında yer alan taşınmazların 5216 sayılı Kanun'un 26'ncı maddesi kapsamında Malatya Büyükşehir Belediyesince Şirkete devredilip Şirket tarafından 2886 sayılı Kanun'un 51/g maddesi uyarınca üçüncü kişilere kiraya verildiği tespit edilmiştir.

www.balioglu.net

Bu itibarla Belediye mülkiyetinde olup da 5216 sayılı Kanun'un 26'ncı madde kapsamında şirkete ihalesiz olarak devredilen yerlerin ihalelerinin, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'ndaki şartlar dikkate alınarak açık teklif usulü veya kapalı teklif usulü ile yapılması gerekmektedir.

BULGU 5: Kredi Kartları ile Yapılan Tahsilatların Mevzuatta Öngörülen Sürede Şirket Hesabına Aktarılmaması

Şirketin kredi kartları ile gerçekleştirdiği tahsilatların, 20 gün içerisinde Şirketin banka hesabına aktarılması gerekirken söz konusu aktarımın, 35 günlük sürenin sonunda gerçekleştiği görülmüştür.

08.03.2019 tarih ve 30708 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Kamu Haznedarlığı Yönetmeliği'nin "Amaç" başlıklı 1'inci maddesinde;

"*Bu Yönetmeliğin amacı, kapsamda yer alan kurumların mali kaynaklarının etkin ve verimli kullanılması ve izlenebilmesini teminen Kamu Haznedarlığı uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemektir.*" hükmü yer almaktadır.

Yönetmelik'in "Kapsam" başlıklı 2'nci maddesinde; belediyelerin sermayesinin

yarısından fazlasına doğrudan ve/veya dolaylı olarak sahip olduğu şirketlerin Yönetmelik hükümlerine tabi olduğu belirtilmiştir.

Ek olarak mêzkur Yönetmelik'in "Uygulama ve kullanılacak araçlar" başlıklı 5'inci maddesinin 3'üncü fıkrasında; "*(...) yurt içinde yerleşik tüm bankalar aracılığıyla kredi kartları ile yapılan tahsilatın ise azami 20 gün içerisinde ilgili kurumun kamu sermayeli bankadaki hesabına aktarılması zorunludur.*" ifadesi yer almaktadır.

Bu çerçevede sermayesinin %97,35'i Malatya Büyükşehir Belediyesine ait olan Şirketin; kredi kartı ile gerçekleştirdiği tahsilatlarının, mali kaynaklarının etkin ve verimli kullanılmasını teminen azami 20 gün içerisinde ilgili Şirketin kamu sermayeli bankadaki hesabına aktarılması zorunludur.

Yapılan incelemede ise kamu sermayeli bir bankanın pos cihazı ile gerçekleştirilen kredi kartı tahsilatlarının, Şirketin banka hesabına 35 günün sonunda aktarıldığı tespit edilmiştir.

Bu uygulama ile Şirket; söz konusu tahsilatlara ilişkin nakdini, 15 gün süreyle değerlendirememekte ve elde edeceği gelirden mahrum kalmaktadır. Bu durum da Yönetmelik'in düzenlenme amacına aykırılık teşkil etmektedir.

www.balioglu.net

Bu itibarla Şirketin, bankalar ile yapmış olduğu kredi kartı tahsilatına ilişkin protokolleri mevzuata uyarlı hale getirmesi gerekmektedir.

BULGU 6: Diğer Stoklar Hesabının Gerçeği Yansıtmaması

Şirketin mali tabloları ile stoklarına ilişkin hesap ve işlemlerin incelenmesi neticesinde; envanter işlemlerinin mevzuata uygun yapılmaması nedeniyle bilançoda yer alan 157 Diğer Stoklar Hesabının gerçeği yansıtmadığı görülmüştür.

26.12.1992 tarih ve 21447 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 1 Seri No.lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği'nin "Tekdüzen Hesap Çerçevesi, Hesap Planı ve Hesap Planı Açıklamaları" başlıklı ekinde; 15 Stoklar Hesap Grubunun; 150 İlk Madde ve Malzeme, 151 Yarı Mamuller-Üretim, 152 Mamuller, 153 Ticari Mallar ve 157 Diğer Stoklar Hesabından teşkil ettiği belirtilmiş olup anılan hesaplardan 157 no.lu hesaba ilişkin olarak ise;

"*Yukarıdaki stok kalemlerinin hiç birinin kapsamına alınmayan ürün, artık ve hurda gibi kalemler bu hesap grubunda yer alır.*

İşleyişi: Elde edilen bu stoklar maliyet bedeli ile hesaba borç, satıldığında,

devredildiğinde veya kullanıldığında alacak kaydedilir." denilmektedir.

Buna göre işletmenin üretimde kullanmak veya satmak amacı dışında elde ettiği ürünlerin; elde edildiklerinde maliyet bedeli ile 157 no.lu hesaba borç, satıldığında, devredildiğinde veya kullanıldığında ise 157 no.lu hesaba alacak kaydedilmesi gerekmektedir.

Yapılan incelemede Şirket tarafından kültürel projeler kapsamında vatandaşlara dağıtılmak üzere edinilen kitapların, maliyet bedeli üzerinden 157 no.lu hesaba borç kaydı yapılması suretiyle muhasebeleştirildiği ancak söz konusu kitapların, önceki yıllarda ilgililerine teslim edilmesine rağmen bu hesaptan çıkarılma işlemlerinin yapılmadığı halen 27.043,00 TL tutarı ile 157 no.lu hesapta izlendiği tespit edilmiştir.

Bu durumun; bilanço esasına göre tutulması zorunlu olan envanter defterinin, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nda yer verilen hükümler uyarınca düzenlenmemesinden kaynaklandığı değerlendirilmektedir. Zira 213 sayılı Kanun'un "Envanter çıkarmak" başlıklı 186'ncı maddesinde envanter çıkarmanın, bilanço günündeki mevcutları saymak suretiyle kesin bir şekilde tespit etmeyi gerektirdiğine; 6102 sayılı Kanun'un "Envanter" başlıklı 66'ncı maddesinin 3'üncü fıkrasında ise üç yılda bir fiziksel sayım yapılmasının zorunlu tutulmasına hükmedilmiştir.

www.balioglu.net

Ancak Şirketin envanter defterinin noter tasdikli olmasına karşın içerisinde herhangi bir kayıt ve bilgi ihtiva etmediği tespit edilmiştir.

Her ne kadar yukarıdaki tespitler uyarınca hatalı olan muhasebe kaydının; Şirket tarafından 2020 yılında düzeltildiği bildirilmişse de 2019 yılında hataya neden olan ve sonraki yıllarda da hataya neden olma ihtimali yüksek olan envanter işlemlerinin mevzuata uygun olarak yapılmaması haline yönelik tespit devam etmektedir.

Bu itibarla envanter çıkarma işlemlerinin, mevzuat hükümleri uyarınca yapılması ve ortaya çıkan tespitler sonucunda fiziki olarak işletmede bulunmayan varlıkların muhasebe hesaplarından çıkarılması gerekmektedir.

BULGU 7: Personele Verilen Alışveriş Çeki Tutarlarının Vergiye Tabi Tutulmaması

Şirket tarafından personele verilen alışveriş çeki tutarlarının ücret kapsamında değerlendirilmediği dolayısıyla bu tutarlara ilişkin olarak gelir vergisi tevkifatının yapılmadığı görülmüştür.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun ücretlere ilişkin istisnaları düzenleyen 23'üncü maddesinin 8'inci fıkrasında;

"*Hizmet erbabına işverenlerce yemek verilmek suretiyle sağlanan menfaatler (işverenlerce, işyerinde veya müştemilatında yemek verilmeyen durumlarda çalışılan günlere ait bir günlük yemek bedelinin 6.000.000 lirayı (19 TL) aşmaması ve buna ilişkin ödemenin yemek verme hizmetini sağlayan mükelleflere yapılması şarttır. Ödemenin bu tutarı aşması halinde, aşan kısım ile hizmet erbabına yemek bedeli olarak nakten yapılan ödemeler ve bu amaçla sağlanan menfaatler ücret olarak vergilendirilir.)*" hükmü,

Mezkûr Kanun'un "Ücretin tarifi" başlıklı 61'inci maddesinde ise

"*Ücret, işverene tabi belirli bir işyerine bağlı olarak çalışanlara hizmet karşılığı verilen para ve ayınlar ile sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaatlerdir.*

Ücretin ödenek, tazminat, kasa tazminatı (Mali sorumluluk tazminatı), tahsisat, zam, avans, aidat, huzur hakkı, prim, ikramiye, gider karşılığı veya başka adlar altında ödenmiş olması veya bir ortaklık münasebeti niteliğinde olmamak şartı ile kazancın belli bir yüzdesi şeklinde tayin edilmiş bulunması onun mahiyetini değiştirmez" hükmü yer almaktadır.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri uyarınca işverenlerce işyerinde yemek verilmesi halinde sunulan menfaatin tamamı; işyerinde veya müştemilatında yemek verilmeyen durumlarda ise ödemenin yemek verme hizmetini sağlayan mükellefe yapılması şartıyla yemek bedelinin, 19 TL tutarındaki kısmı ücret açısından gelir vergisinden istisna edilmiştir. Öte yandan çalışanlara sağlanan para ile temsil edilebilen diğer menfaatler, ücret kapsamına girmekte olup gelir vergisine tabi tutulmalıdır.

Yapılan incelemede Şirket tarafından çalışanlara anlaşmalı market işyerlerinden gıda ve ihtiyaç maddesi satın alınmasına yönelik olarak alışveriş çeki verildiği; yemek verme hizmeti ile ilişkilendirilmesi mümkün olmayan bu çeklere ilişkin parasal tutarların ise ücret kapsamında vergiye tabi tutulmadığı tespit edilmiştir.

www.balioglu.net

Mevzuata uyarlı bir şekilde uygulanmayan bu hususstaki yükümlülüğün, 193 sayılı Kanun'un "Vergi tevkifatı" başlıklı 94'üncü maddesi uyarınca Şirkete ait olduğu değerlendirildiğinde Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından Şirkete yönelik olarak ikmalen vergi tarhiyatı yapılması suretiyle ceza ihbarnamesi düzenlenmesi riski doğmaktadır. Şirket tarafından söz konusu tutarların 2020 yılında gelir vergisine tabi tutulduğu belirtilmişse de bulgu konusu husus 2019 yılına ilişkin olarak mevzuata aykırılık teşkil etmektedir.

Bu itibarla personele verilen alışveriş çeklerine ilişkin tutarların, ücret kapsamına alınarak gelir vergisine tabi tutulması gerekmektedir.

www.balioglu.net

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
http://www.sayistay.gov.tr

www.balioglu.net